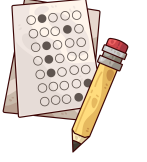

6

GAMZE HOCA SOSYALDE

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYO 3

Soru 1 (SB.6.4.2): Toplumsal düzende haklar özgürlüğümüzü sağlarken, sorumluluklar bu düzenin devamlılığını korur. "**Vergi vermek**" sorumluluğunu yerine getirmeyen bir toplumda, devletin vatandaşlarına sunduğu hangi temel hakların (eğitim, sağlık vb.) kullanımında aksamalar yaşanabilir? Nedenini açıklayınız.

Soru 2 (SB.6.4.3): Dijitalleşme, vatandaşların yönetime katılımını ve haklarını aramasını kolaylaştırmıştır. Eskiden bir şikâyet için ilgili kuruma gidip fiziksel dilekçe vermek gerekirken, günümüzde hangi dijital uygulama sayesinde vatandaşlar doğrudan Cumhurbaşkanlığına görüş ve önerilerini ileterek katılım hakkını kullanabilmektedir? **Bu durumun şeffaflık açısından önemini belirtiniz.**

Soru 3 (SB.6.5.1): Türkiye'de tarımsal faaliyetler iklim çeşitliliğine bağlıdır.

a) Yaz kuraklığı isteyen bir ürünün (örneğin ayçiçeği), her mevsim yağışlı olan Karadeniz kıyılarında yetişmesinin zor olmasının temel sebebi nedir?

b) Toprak sadece tarım için değil, sanayi için de bir kaynaktır. Toprağın ham madde olarak kullanıldığı iki sanayi dalını yazınız.

Soru 4 (SB.6.5.1): Yer altı kaynaklarımızın dağılımı ekonomik faaliyetleri çeşitlendirir.

a) Uçak ve otomobil sanayisinde kullanılan, Antalya ve Konya çevresinde çıkarılan maden hangisidir?

b) Elektrik-elektronik sanayisinin en önemli ham maddesi olan ve Artvin (Murgul), Kastamonu (Küre) gibi illerimizde çıkarılan madeni yazınız.

Soru 5 (SB.6.5.2): Teknoloji ve toplumsal ihtiyaçlar geliştikçe yeni meslekler ortaya çıkmaktadır. **Günümüzde verilerin korunması ve dijital sistemlerin güvenliği önem kazandığı için popüler hale gelen yeni nesil meslek dalı hangisidir? Bu mesleğin ortaya çıkışında hangi ekonomik değişim etkili olmuştur?**

Soru 6 (SB.6.5.2): Bir bölgedeki baskın ekonomik faaliyet, orada çalışan insanların mesleklerini belirler. Gür otlakların bulunduğu Doğu Anadolu gibi yerlerde mera hayvancılığına bağlı olarak gelişen bir mesleği; buna karşılık nüfusun fazla olduğu büyük şehir çevrelerinde (Bolu, Balıkesir vb.) yapılan **kümes hayvancılığına bağlı bir mesleği yazınız.**

Soru 7 (SB.6.5.3): Siz bir yatırımcı olarak Ege Bölgesi'nde bir "Zeytinyağı Fabrikası" kurmayı planlıyorsunuz. Bu yatırımı yaparken dikkat etmeniz gereken faktörlerden olan **"Ham maddeye yakınlık"** ve **"Pazarlama"** unsurlarını projeniz için nasıl planlıyorsunuz? Kısaca açıklayınız.

SENARYO 3 - CEVAP ANAHTARI

Cevap 1: Vergi verilmediğinde devletin geliri azalır; bu durum kamu hizmetlerini (okul yapımı, hastane hizmetleri, yol/köprü inşası) aksatır. Dolayısıyla vatandaşların eğitim ve sağlık haklarını tam verimli kullanmaları zorlaşır.

Cevap 2: CİMER (Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi). Bu uygulama sayesinde şikayet ve öneriler kayıt altına alınır, bu da yönetimin vatandaş nezdinde daha şeffaf ve denetlenebilir olmasını sağlar.

Cevap 3:

- Karadeniz'de her mevsim yağış ve nem olması ürünün olgunlaşması için gereken yaz sıcaklığına engel olur.
- Seramik, cam, tuğla veya çimento sanayisi (Herhangi ikisi).

Cevap 4:

- Boksit (Alüminyum).
- Bakır.

Cevap 5: Siber Güvenlik Uzmanlığı. Bu mesleğin ortaya çıkışında dijitalleşme ve teknolojinin hayatın her alanına girmesi etkili olmuştur.

Cevap 6: Doğu Anadolu için Veterinerlik veya Besicilik; Kümes hayvancılığı için Gıda Mühendisliği veya Teknisyenlik

Cevap 7:

- Ham Madde: Fabrika, zeytin bahçelerinin yoğun olduğu Aydın veya İzmir gibi yerlere kurulur; böylece taşıma maliyeti düşer.
- Pazarlama: Ürünün tanıtımı için dijital reklamlar yapılır ve ulaşım ağlarına yakınlık kullanılarak ürünün büyük şehirlere/limanlara gönderilmesi sağlanır.